

By special order to friends of TASHMA

תא שמע

פרשת וישלח

זמנים

פרשה מפורשת הרה"ג דוד שרעבי

כתוב בסוף הפרשה: (ל"ו ט"ו) אלה אלופי בני עשו בני אליפז בכור עשו אלוף תימן אלוף אומר אלוף צפו אלוף קנז.

בני יעקב נמשלו לאריה נחש זאב ועוד, אם כן מדוע בבני יעקב לא כתוב גם כן - אלוף אריה אלוף נחש אלוף זאב.

אמנם הפשוט שבבני עשו אם יש לכל אחד מהם תכונה שונה הרי הם חלוקים האחד מזולתו תכלית החילוק, ולכן כתוב בהם חילוק אלופים בשמותם, אבל בני ישראל אף שיש לכל אחד תכונה שלו המיוחדת בכל זאת הם אחד ואינם חלוקים, ולכן לא כתוב בהם חילוק אלופים.

* * * * *

כתוב בתחילת הפרשה: (ל"ב ד') וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום, ופירש רש"י על פי המדרש וישלח יעקב - מלאכים ממש, והיכן רמזו שהם

היו מלאכים ממש? כתב בשפתי חכמים שהדיוק הוא מהייתור של מילת "לפניו", שהיה צריך לכתוב בפסוק רק - וישלח יעקב מלאכים אל עשו אחיו! ולמה כתוב "לפניו", אלא שהמילה הזו מרמזת היכן לחפש ולדעת מי היו מלאכים אלה, חזור אחורה בתורה, "לפניו" היינו לפני הפרשה הזו דהיינו סוף הפרשה הקודמת, ושם בסוף פרשת ויצא כתוב - ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים, ושם כתב רש"י על פי מדרש תנחומא שאלו המלאכים הם מלאכי ארץ ישראל שבאו לקראתו ללוותו והיינו שכתוב שם - ויקרא שם המקום ההוא מחנים, שני מחנות, של חוצה לארץ שבאו עמו עד כאן, ושל ארץ ישראל שבאו לקראתו, הרי מבואר ששלח יעקב מלאכים ממש, ומלאכים אלה היו מלאכי מחנים.

ומדרברי המדרש (בתנחומא פרשת וישלח אות ג') משמע שמשני המחנות נטל יעקב מלאכים ושלח אותם אל עשו, וכן מדוקדק שם סוף אות ב', וזה הלשון - וכשהוצרך נטל "מחנות" של מלאכים ושלחן בשליחותו אצל עשו, הרי מבואר שנטל יעקב אבינו משני המחנות גם מן מלאכי ארץ ישראל וגם מן מלאכי חוץ לארץ! וצריך להבין! הרי בפרשת

משפט שלמה הרה"ג שלמה כהן

המקרה:

ברת גרין, אלמנה מבוגרת החליטה שדירתה בת ארבעת החדרים כבר גדולה עליה מאחר שכל ילדיה כבר נישאו, ולכן מכרה אותה. אבל לפני כן

היא שיפצה את המחסן הגדול שהיה לה, והפכה אותו לדירת חדר. בחוזה המכר היא כתבה במפורש שאין המחסן נכלל במכירה, ועברה לגור בו בעצמה. בבנין היו שש דירות. הדירות היו בקומה ראשונה, שנייה, ושלישית, כל דירה עם

ארבעה חדרים. בקומת כניסה היו כל המחסנים. היא הייתה הדיירת היחידה שהפכה את המחסן לדירה, והשכנים לא התנגדו. אחרי פטירתה יורשיה מכרו את הדירה לזוג צעיר שעברו לגור

שם. במשך הזמן, דיירי הבניין רצו להרחיב את הדירות. התוכנית הייתה שכל אחד היה יכול להכפיל את גודל הדירה בבניה על עמודים בחצר הגדולה (רכוש משותף לכל הדיירים) שלפני

הבניין. ומכיוון שהבניה תהיה על עמודים, תישאר החצר בגודלה המקורי, ותמשיך לשמש כמקום חניה לכל דיירי הבניין. כששמע בעל דירת החדר מקומת המחסנים (שהייתה קומת הכניסה) על התוכנית, הם בקשו להשתתף ולבנות

תוספת כגודל התוספת של שאר הדיירים בקומת הקרקע, אך שאר הדיירים התנגדו.

הטענות:

בעלי דירת החדר טוענים שלהם יש חלק

www.tashma.net

ויצא פרק כ"ח פסוק י"ב כתוב - והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו (בסולם), ופירש רש"י למה כתוב קודם עולים ואחר כך יורדים? אלא שם מדובר על המלאכים שליוו את יעקב בדרכו, והוא היה בארץ ישראל בדרכו לצאת לחוץ לארץ, ומלאכים שליווהו בארץ אין יוצאים חוצה לארץ, אסור למלאכי ארץ ישראל לצאת לחוץ לארץ, ועלו לרקיע, וירדו מלאכי חוץ לארץ ללוותו, ומפורש שאין מלאכי ארץ ישראל יוצאי לחוץ לארץ, ואם כן כיצד נטל יעקב ממלאכי מחנים שהיו בהם גם מלאכי ארץ ישראל, ושלחם אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום שהוא חוץ לארץ?!

על כן נראה תחילה להביא את מה פירש רש"י על הפסוק בהמשך הפרשה כשנאבק המלאך עם יעקב, שכתוב שם - וישאל יעקב ויאמר הגידה נא שמך ויאמר למה זה תשאל לשמי, ופירש רש"י - אין לנו שם קבוע משתנים שמותינו לפי מצות עבודת השליחות שאנו משתלחים. וצריך להבין למה צריך לשנות את שם המלאך כל פעם שמשתנה שליחותו, הרי אפשר להשאיר את שמו ורק להחליף את

מצות שליחותו שתשתנה בכל פעם! וכמו באדם, כשאומרים לאברהם לעשות כום תה קוראים לו אברהם, ואם אחר כך מבקשים עוד שיעשה כום קפה הרי לא משתנה לו השם ליצחק בגלל זה? אלא רואים מזה מוכח שמהות המלאך משתנה כל פעם שמשנים את שליחותו והוא נהיה כמו מלאך אחר ולכן משתנה שמו שזה שם אחר ומלאך אחר! ולפי זה יש לומר שמלאך שמצוותו לווייה יש לו איסור יציאה מארץ ישראל לחוץ לארץ כיון שהוא מלאך של לווייה וזה סוג שליחות שתלוי במקום, אבל מלאך של שליחות מסוגים אחרים אין אצלו איסור יציאה מארץ ישראל כיון שהשם שלו זה של מלאך שליחות ולא לווייה, ועל כן בזמן ששלח יעקב את המלאכים הרי נשתנה שמם ממלאכי לווייה למלאכי שליחות אל עשו ונהיים מלאך אחר ולכן יכולים לצאת מארץ ישראל לחוץ לארץ, נמצא כמה שאומרים שאין מלאך אחד עושה שני שליחויות, אין זה שאין מוסרין לו שני שליחויות, אלא הביאור כיון שבכל שליחות הוא נהיה כמלאך אחר לכן ממילא אין מלאך אחד

משפט שלמה - המשך

ברכוש המשותף כמו כל אחד אחר. והעובדה שהם משתתפים בהוצאות השוטפות של הבניין: בחשמל, ניקיון, וכי'. ולכן גם להם יש את הזכות לבנות בחצר. הם אומרים שהטענה ששאר הדיירים צריכים חנייה נובעת מעין צרה, ואם הם לא יתנו להם לבנות הם יתנגדו לבניית העמודים בחצר הקדמית על הרכוש המשותף שגם להם יש חלק בו.

דיירי הבניין טוענים שאין לבעלי דירת החדר שום חלק ברכוש המשותף של הבניין שהוא מתלווה לדירה אליו המחסן שייך במקור, ולכן אין להם שום פתחון פה בעניין.

פסק הדין: לבעלי דירת החדר חלק ברכוש המשותף, וצריכים לתת להם להתרחב באותה המידה שכל שאר הדיירים מתרחבים, דהיינו להכפיל את גודל דירתם.

הסבר:

ידוע שלכל דירה בבנין משותף חלק ברכוש משותף. חלקה של כל דירה נקבעת לפי גודל הדירה. לדירה קטנה יש יותר ולדירה קטנה פחות. כשנמכרה הדירה, החלק של הרכוש המשותף מתלווה אליו מבלי שיפורש בחוזה. אבל השאלה היא כששיירה גברת גרין לעצמה את המחסן במכירת דירתה, האם שיירה לעצמה חלק גם מהרכוש המשותף או לא?

ברור שאם הייתה התייחסות לנושא בחוזה, לא הייתה כלל שאלה. השאלה מתעוררת כיוון שלא הוזכרה כלל הבעלות על הרכוש המשותף. **מבואר** בחו"מ ס' רטז סעיף י"א שאם יש שדה עם אילנות שבעלי

מכרו את הקרקע ושיירו לעצמם את האילנות, אע"פ שבנוסח שטר המכר לא מוזכר שהמוכר משייר לעצמו קרקע, מכל מקום אמרינן ששייר לעצמו הקרקע סביב האילנות (שזה צורך האילן לגידול ולטיפול).

ואע"פ שיש לנו כלל שהמוכר בעין יפה מוכר, כיוון שהאילנות צריכים את הקרקע סביבותיהם לקיומם, אמרינן דעתו של המוכר שאת זה הוא לא מכר ושייר לעצמו.

אבל בס' ריד סעיף ב מבואר שהמוכר את ביתו, ובחצרו היה בור לשאיבת מים, ולא פרשו בחוזה שגם הוא נמכר עם הבית, שאין הבור כלול במכירה. ואמרינן דעתו של המוכר, ששייר לעצמו את הבור. והטעם הוא שכיוון שלבור יש שימוש נפרד מהבית אינו כלול במכירה אם לא פרשו. אבל למרות זאת מבואר שם שלא שייר המוכר לעצמו את הדרך לבור וצריך לקנות לעצמו דרך מהקונה. והטעם הוא כי כל המוכר בעין יפה הוא מוכר, ואם לא פרש ששייר לעצמו חלק של הקרקע, מסתמא הכול נמכר.

והחלוק בין שני המקרים הוא שהבור רק צריך את הקרקע שסביבו לגישה, ובוזא אמרינן בעין יפה מכר ולא שייר לעצמו הדרך, אבל האילנות צריכים את הקרקע לקיומם, ולכן אע"פ שכל המוכר מוכר בעין יפה, כאן ברור ששייר לעצמו חלק בקרקע.

ובמקרה שלנו, היה נראה שיש לדמות את המחסן לבור שאינו צריך את הרכוש המשותף אלא לגישה ולא לקיומו, ולכן כשמכרה גברת גרין את דירתה ושיירה לעצמה את המחסן,

כיוון שלא פירשה, צריכים לומר שבעין יפה מכרה את כל הרכוש המשותף המתלווה אל הדירה ולא שיירה לעצמה שום חלק בו.

אבל השולחן ערוך מבאר עוד בעניין מכירת הבית עם הבור, שאם בשטר מכירת הבית מוזכר שהמוכר משייר לעצמו את הבור, אמרינן שגם שייר לעצמו את הדרך. והטעם הוא, כיוון שהמוכר לא היה צריך לפרש בשטר שהוא משייר לעצמו את הבור, כי אינו נמכר עם הבית אלא"כ מוזכר במפורש מטעם שיש לו שימוש אחר מהבית, ולכן אמרינן שהוא הזכיר את הבור להוסיף משהו, ולשייר לעצמו את הדרך לבור.

ולכן במקרה שלנו, כיוון שמוזכר בשטר מכירת הבית שהמוכר משייר לעצמו את המחסן והוא דבר שלא היו צריכים לכתוב כי גם אם לא היה מוזכר, הוא לא היה נמכר עם הבית כי יש לו שימוש אחר מהבית, ולכן אמרינן שהטעם שהזכירו הוא לשייר לעצמה חלק ברכוש המשותף, בדומה למה שמצאנו בבור.

וזו הסיבה ששאר הדיירים צריכים לתת לבעלי דירת החדר לבנות. אולם כיוון שחלקם ברכוש המשותף הוא ביחס לגודל דירתם, אין ליתן להם לבנות ביותר אחוזים משאר הדיירים.

ולכן כשם שהם מכפילים את גודל דירתם, גם הוא יכול להכפיל את גודל דירתו, ולא יותר.

הנקודה המרכזית העולה מכל זה היא שבשטרי מכירה צריכים לפרש בדיוק מה כלול במכירה ומה לא.

עושה שני שליחויות כי הוא נהפך להיות מלאך אחר, מלאך שני.

(המשך בלשון לימודים)

ועפ"ז יש לבאר בפרשת וישב דכתיב וימצאהו איש והנה תעה בשדה וישאלהו האיש לאמר מה תבקש וכו' ויאמר האיש נסעו מזה, ופירש"י וימצאהו איש זה גבריאל שנאמר בדניאל ט' והאיש גבריאל, והוא ממדרש תנחומא עיי"ש, אמנם ב"ר פרשה פ"ד א"ר ינאי ג' מלאכים נזדווגו לו דכתיב ג' פעמים איש, וכן שם פרשה ע"ה א"ר יוסי יוסף קטנן של שבטים היה ונזדווגו לו שלשה מלאכים, הנה י"א שהוא מלאך גבריאל וי"א שהם ג' מלאכים, ונראה לדברינו יעלו שניהם בקנה אחד, שהרי שמו של מלאך משתנה כל פעם שמשתנה שליחותו ונהיה שם אחר ומלאך אחר, וזה נלמד משרו של עשו שנאבק עם יעקב ופשוט ששרו של עשו נשאר שרו של עשו כמבואר בתנחומא פרשת כי תצא אות י', וע"כ צ"ל דאף שמשתנה שמם ומהותם יש מהם ששמם משתנה שוב כשמם הקודם והוא ששרו של עשו נשתנה להיות שוב שרו של עשו ונשתנה שמו מפאת השליחות, ולכך י"ל גם באלו ג' האנשים אה"נ היו הם ג' רק דכל הג' הם מלאך גבריאל, וימצאהו איש זה גבריאל, וישאלהו האיש הוא גבריאל, ויאמר האיש נמי גבריאל והיה שלשה כיון שנשתנה כפי מעשה השליחות מגבריאל לגבריאל, ומדוקדק לפי"ז מאי דכתיב וימצאהו איש ואח"כ כתיב וישאלהו האיש עם ה' מוסף ומשמע שהוא האיש לעיל וא"כ כיצד יהיו ג' ללשון הפסוק, אמנם לדברינו א"ש.

והנה עה"פ בוירא דכתיב ה' אלהי השמים אשר לקחני מבית אבי ומארץ מולדתי ואשר דבר לי ואשר נשבע לי לאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת הוא ישלח מלאכו לפניך ולקחת אשה לבני משם, כתב בעל הטורים ישלח מלאכו, המיוחד לו, כדכתיב בשמות פרק ל"ב פסוק ל"ד כי ילך

מלאכי לפניך, אבל לא אותו שכתוב בו מלאך ושליחתי לפניך מלאך, וב"פ כתיב מלאכו בפרשה ופירושו שביקש על ב' אחד בהליכה ואחד בחזרה ע"כ, והנה בשמות שם דכתיב כי ילך מלאכי לפניך פירש בעל הטורים מלאכי אותיות מיכאל שהוא מלאכי המיוחד לי, ומבואר דבזריא נמי מלאכו המיוחד לו זהו מיכאל וא"כ צ"ב מה שפירש עוד דב' פעמים כתיב מלאכו בפרשה ופירושו שביקש על ב' אחד בהליכה ואחד בחזרה ומשמע מדבריו דהם ב' מלאכים וכיצד יהיו ב' והרי שניהם מיכאל, ואפשר שביקש על ב' פעמים שישלח מיכאל אבל פשטות לשונו משמע דביקש על ב' מלאכים כמש"כ אחד בהליכה ואחד בחזרה וצ"ב, אמנם לפמש"כ א"ש דשמו של מלאך משתנה כל פעם שמשנתנה שליחותו ונחיה שם אחר ומלאך אחר, וזה נלמד משרו של עשו שנאבק עם יעקב ופשוט ששרו של עשו נשאר שרו של עשו כמבואר בתנחומא פרשת כי תצא אות י', וע"כ צ"ל דאף שמשנתנה שמם ומחותם יש מהם ששמם משתנה שוב כשמם הקודם והוא ששרו של עשו נשתנה להיות שוב שרו של עשו ונשתנה שמו מפאת השליחות, וכן במיכאל א"ש מה שהקשינו כיצד יהיו ב' והרי שניהם מיכאל, דהשתא י"ל אה"נ דהם שנים ושניהם מיכאל שנשתנה בכל שליחות ממיכאל למיכאל ויהיה גם מלאכו המיוחד לו.

ולאח"ז כמה שנים ראיתי במהר"ל בספר גור אריה עה"ת פרשת וירא ז"ל דאין מלאך אחד וכו' מעם הדבר שענין המלאך הוא השליחות ולכך נקרא מלאך לשון שליחות ושמות המלאכים הוא לפי השליחות שנשתלחו לכך אם מלאך אחד עושה שתי שליחות היה מלאך אחד שני מלאכים וכן בעצמו אם שני מלאכים עושים שליחות אחד יהיו שני מלאכים מלאך אחד אחרי שעיקר עצמו המלאכים השליחות שלוה הם נבראים לעשות שליחות בוראם עכ"ל.

[illegible]

מקום הדלקת נר חנוכה

שאלה: מי שיש חצר לפני ביתו, האם יותר טוב להדליק נר חנוכה בפתח ביתו או בפתח חצרו?
הקדמה: מצוה להדליק נר חנוכה בפתחו. ומח' ראשונים באיזה פתח להדליק, בפתח ביתו או בפתח חצרו. רש"י סבר להדליק בפתח ביתו, ותוס' סבר להדליק בפתח חצרו. וכמובן, שכל זה דווקא למי שיש לו חצר לביתו, אבל אם אין לו חצר גם תוס' הסכים להדליק בפתח ביתו. ועכשיו יש לבאר המקורות של רש"י ותוס', והלכה עם מי. וגם יש לדון מהו נחשב כ"חצר".

שיטת תוס': תוס' סבר שמצוה להדליק על פתח חצרו. והביא ראיה מגמ' (שבת דף כג.) לענין "חצר שיש לה ב' פתחים צריכה שתי נרות", משמע שמדליקין על פתח החצר. וכן הביא ראיה מעוד גמ' שם (כג.) לענין "נר שיש לה שני פיות עולה לבי בני אדם", שע"כ איירי שמדליקין על פתח חצרו. שהא אס' היו מדליקין על פתח ביתם, איך שייך לבי בעלי בתים לצאת במקום אחד? שאף אם הדלתות של שניהם זו אצל זו, מ"מ הא צריך להניח על צד שמאל של הפתח. ועיי' בתוס' שהקשה על עצמו מגמ' שם (כא.) "ת"ר נר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו", שכמעט בהדיא שמצוה הוא להדליק על פתח ביתו. ועיי' שתי, שעל כרחך איירי במקרה שלא היה לו חצר, אלא ביתו עצמה היה פתוח לרה"ר.

שיטת רש"י: רש"י סבר שמצוה להדליק על פתח ביתו. והוא הפשטות של הגמ' דף כא: "ת"ר נר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו". ולענין הב' ראיות של תוס'—לענין הראיה מ"חצר שיש לה ב' פתחים" עיי' ברש"י שפי' וז"ל שיש לבית ב' פתחים פתוחים לחצר עכ"ל. ולענין הראיה מ"נר שיש לה שני פיות" עיי' ברש"י שפי' שאינו עולה לבי בעלי בתים, אלא לבי בני אדם בבית אחד שעושים המהדרין להדליק נר לכל אחד ואחד.

דעות הראשונים והטושיע: עכ"פ יש מח' רש"י ותוס' איך לפרש השלושה גמ' אלו דנ"ל. וע' ברמב"ם ובר"ף וברא"ש שכולם הביאו השלושה גמ' אלו להלכה בסתם, ואינם מפרשים או כרש"י או כתוס'. והר"ן והאוי"ז סברו כרש"י, והרשב"א והפסקי רי"ד סברו כתוס'. ולמעשה ע' בטור ובשיע' ס' תרעא ס"ה שהם פסקו כתוס'. וכן מדגיש הבה"ל שם, שהשיע' בא לאפוקי דעת רש"י, ודלא כהר"ן והאוי"ז שהעתיקו כרש"י^(א).

מהו "חצר": יש לדון—האם החצרות שלנו דומה להחצרות שהיו בזמניהם? שהחצרות שהיו בזמניהם, האנשים היו משתמשים בהן כמו שאר חדרים שהיו בביתם. רק שחדר זאת אין לה גג, וגם היא משותפת, ולכן בודאי לא היה יכול להשתמש בה כמו החדרים האחרים שבבית. מ"מ מצינו שהם משתמשים בחצר הרבה, שהיו מבשלים שמה וגם מכבסים שמה. ואפשר שרק בחצר כזה הוא שיש להדליק על פתח חצרו. אבל בחצר שאין משתמשים בה, רק שהיה החצר לפני ביתו לנוי, ולא משתמש בה אלא לדריסת הרגל ליכנס לבית, אפשר שחצר כזה גם תוס' מודה שאין להדליק שמה^(ב). כן דעת החזו"א, שבחצרות שלנו שאין בהן אלא דריסת הרגל, גם לתוס' אין להדליק אלא בפתח ביתו^(ג). אבל דעת הגרי"ז שאין לחלק, אלא גם בחצר שאין משתמש בה אלא לדריסת רגל יש להדליק בפתח חצרו^(ד).

למעשה: נמצא שאף שהשיע' פסק כתוס', מ"מ שמא חצרות שלנו דינו כמי שאינה, וגם לתוס' יש להדליק בפתח ביתו. ולכאורה יש לחלק בין חצר משותפת (שיש בתוכה ב' בתים או יותר) לחצר פרטי (שאינה אלא בית אחד). ע' בדברות משה שמחלק בדעת רש"י בין חצר משותפת לחצר פרטי. שלגבי חצר משותפת רש"י סבר שאינו יוצא אפילו בדיעבד, כיון שאינו ניכר איזה מנורה לאיזה בית. אבל לגבי חצר פרטי רש"י סבר שיצא בדיעבד, שאף שמצוה להדליק בפתח ביתו מ"מ אינו מעכב אם מדליק בפתח חצרו, שהא ניכר הוא שזוהי המנורה של בית זה^(ה). ולכן לגבי חצר משותפת שדעת רש"י שאינו יוצא בדיעבד, וגם לפי תוס' יש דעת החזו"א שהוא מסכים לרש"י בחצר שאין השתמשות בה אלא דריסת הרגל, לכן אין להדליק אלא בפתח ביתו. אבל בחצר פרטי שגם לרש"י מ"מ יצא בדיעבד, ראוי לנהוג כדעת הגרי"ז בדעת תוס', ויש להדליק בפתח חצרו^(ו). ובפרט שבחצר פרטי מן הסתם משתמש בה יותר.

(א) וע"ש צה"ל שאינו מסיים לפרש מה לעשות למעשה. ואפשר שהטעם שהצ"ל לא נחית לפרש הפרטי דינים הוא מפני שצאנו צל"ח הדליקו רק מצפנים. (ב) ולכאורה יש ראייה לזה מהגמ' לגבי "הדר בעליה שמוציא צל"ח הסמוכה לרה"ר". שלפי תוס' ז"ע למה אין הצני עליה יכולין להדליק בפתח חצרו, הא גם להם יש להם חלק בחצר. [אצל לפי רש"י ויחא, ש"ל שאין לה פתח ביתו לרה"ר, שאיירי במקרה שהעליה פותח לתוך הבית שלמטה ממנה.] ואין לומר שאיירי במקרה שאין לה חצר, שהא ע' צ"י שכתב צה"ל שאיירי גם כשיש להם חצר. וכן הוצא צמ"צ סק"ג. וקושיא זה הק' הדברות משה ס' כו סוף הערה יד על דעת החס' ונסיים שז"ג. אצל לפי שיטת החזו"א לכאורה יוחא. שכיון שאין להדליק בפתח החצר אלא דווקא בחצר שמשתמשים בה, אי"כ י"ל שצני העליה צמחם אין להם השתמשות בחצר, רק דריסת הרגל, מפני שאין להם פתח להחצר רק להבית שלמטה ממנה. ומפני זה הוא שלא יכול להדליק על פתח החצר. (ג) צמ"צ דיוס והנהגות חזו"א חנוכה פ"א סק"א. וכן הוצא צמ"צ צמ"צ שצנזות יחא ח"ה פ"א סק"ג. ובאחרות צמ"צ ח"ה חנוכה סק"ח-סק"ט וסק"ג-סק"ח, וצא מדבריו ח"ה סל"ע. (ד) שיטת הבריסק רב הוצא צמ"צ צנזות יחא ח"ה עמ' ו', ובפסקי תשובות ס' תרעא אות ד'. וע"ע צנזות יחא ח"ה פ"א סק"ג שכן פסק ר' אלישיב שליט"א (כידוע). וכן הוצא צמ"צ אפרים ח"ו סת"י סק"ד. וע"ע צמ"צ צמ"צ שלמה מועדים פ"ד הערה 11 לענין דעת רש"י ז"ל ח"ל ולכן כיון דסו"ס אין לנו ידיעה צרורה להשוות אופן המגורים שצמ"צ לאופן המגורים שצמ"צ ח"ל נראה דאם כבר הדליק אחד הדיירים בפתח הצנזות כפשטא דדינא עדיף עפי' שדליקו האחרים בחלונותיהם עכ"ל. (ה) דברות משה שנת ס' כו הערה יד. (ו) כן משעתי מהר" יחא צמ"צ צמ"צ שליט"א למעשה לחלק בין חצר פרטי לחצר משותפת.